

Dosarul nr. 2ra-2308/2019
2ra-103/2020

prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud: E. Pșenița)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

DECIZIE

11 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Tatiana Bîcu-Liteanscaia,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni „Moldasig” împotriva Tatiane Bîcu-Liteanscaia și lui Maxim Bîcu,
intervenient accesoriu Lidia Liteanscaia cu privire la restituirea despăgubirii de
asigurare și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 15 august 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 04 septembrie 2018, SA „Moldasig” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Tatiane Bîcu-Liteanscaia și lui Maxim Bîcu, intervenient accesoriu Lidia
Liteanscaia cu privire la restituirea despăgubirii de asigurare și încasarea
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data 20 iulie 2015 asigurata Tatiana Bîcu-
Liteanscaia a încheiat cu SA „Moldasig” un contract/ poliță de asigurare facultativă/
benevolă seria ACA/15 nr. 968 de asigurare a mijloacelor de transport.

Conform contractului Tatiana Bîcu- Liteanscaia a asigurat autovehiculul de
model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX, conform condițiilor
speciale de asigurare facultativă a mijloacelor de transport AUTO - CASCO.

A menționat faptul că la data de 06 septembrie 2015, aproximativ ora 00:20, pe
traseul M-14, în apropierea de or. Edineț, Maxim Bîcu conducând autovehiculul
asigurat de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX, a pierdut
controlul asupra volanului și s-a tamponat într-un copac, ca rezultat fiind deteriorat
mijlocul de transport, fapt confirmat prin procesul-verbal cu privire la contravenție
întocmit de IP Edineț seria MAI 03 121644 din 06 septembrie 2015, prin care șoferul
autovehiculului nominalizat, a fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului
rutier și pedepsit contravențional, decizie care nu a fost atacată și a rămas definitivă.

Reclamanta a specificat că la data de 15 septembrie 2015 în cadrul SA „Moldasig” a parvenit o cerere din partea persoanelor cointeresate, prin care a fost anunțată compania despre producerea accidentului rutier, totodată, solicitând constatarea pagubelor și achitarea despăgubirii de asigurare.

Așadar, specialistul companiei de asigurare, împreună cu părțile cointeresate, au stabilit defectele cauzate-autovehiculului de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX, întocmindu-se în acest sens un proces-verbal de constatare a defectelor, acesta fiind înregistrat cu nr. D/CASCO/15-1349/BL.

Urmare a defectelor constatate s-a determinat costul prejudiciului material cauzat bunului mobil asigurat, în mărime de 9 000,90 de euro, echivalentul sumei de 195 555,35 de lei, conform cursului valutar al BNM, la momentul achitării, fapt confirmat prin dispoziția de plată nr. 1848 din 25 aprilie 2016.

SA „Moldasig” a menționat că asiguratul Tatiana Bîcu-Liteanscaia a fost despăgubită pentru distrugerea (paguba totală) a automobilului de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX, în valoare de 90% din suma asigurată, prin ordinul Asiguratorului nr. 154-02 din 15 februarie 2016, iar companiei de asigurare i-a fost transmis la evidența contabilă automobilul pentru a fi apreciată valoarea reziduală a acestuia.

De asemenea, reclamanta a afirmat că valoarea rămasă a automobilului în cauză a fost apreciată de Întreprinderea de Testare și Analiză „General Expert” SRL, fiind întocmit Raportul de Evaluare nr. 918-2016 din 05 mai 2016, conform căruia corect a fost stabilită valoarea de piață a bunului deteriorat în mărime de 3 500 de euro, echivalent sumei de 80 300 de lei, conform cursului valutar al BNM la data evaluării.

De altfel, a menționat că autovehiculul deteriorat de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX a fost înstrăinat la 27 mai 2016 la suma de 89 000 de lei, fapt confirmat prin factura fiscală Seria DAA nr. 02415286.

Or, la data de 20 martie 2017, la sediul central al SA „Moldasig” a parvenit răspunsul nr. 06/1-12542 oferit de către Agenda Națională a Transportului Auto, conform căruia s-a stabilit că autovehiculul de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX, implicat în accident la data de 06 septembrie 2015, nu deținea un certificat de revizie tehnică valabil, astfel, menționând că autovehiculul respectiv la data comiterii accidentului rutier nu a fost supus verificării tehnice.

În atare situație, SA „Moldasig” a indicat că a dispus achitarea nejustificată a despăgubirii de asigurare în mărime de 106 555,35 de lei, ceea ce constituie un prejudiciu material considerabil, fapt confirmat prin pct. 4.2.7 din contractul de asigurare CASCO ACA/15-968 privind asigurarea mijlocului de transport din data de 20 iulie 2015, care stabilește că nu constituie cazuri asigurate și nu se acordă despăgubiri de asigurare pentru evenimentele apărute în rezultatul încălcării regulilor de exploatare a mijloacelor de transport de către Asigurat sau de către persoană admisă la conducerea mijlocului de transport asigurat, inclusiv: utilizarea mijlocului de transport cu defecte tehnice, neexecutarea reviziei tehnice a mijlocului de transport în modul stabilit, precum și încălcarea regulilor anti incendiare, regulilor de transportare, păstrare a substanțelor și a obiectivelor infamabile și explozibile, cerințelor de securitate la transportarea încărcăturilor (conform regulilor de circulație rutieră).

Mai mult, a indicat că conform pct. 8.5.9. al contractului de asigurare CASCO ACA/15-968 din data de 20 iulie 2015, Asiguratul sau persoana împuternicită se

obligă de a restitui Asiguratorului despăgubirea primită în volum deplin sau parțial dacă în termenele stipulate de legislația RM au fost depistate circumstanțe care în conformitate cu legislația în vigoare sau în conformitate cu „Condițiile” lipsesc Asiguratul (Beneficiarul) integral sau parțial de dreptul de a primi despăgubirea de asigurare.

Astfel, a reiterat că autovehiculul de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX la data comiterii accidentului rutier nu a fost supus inspecției tehnice, or, evenimentul din data de 06 septembrie 2015 nu constituie caz asigurat, fapt confirmat prin răspunsul „Agenției Naționale a Transportului Auto, cât și materialele acumulate de către Procuratura r-nul Edineț.

La data de 21 mai 2018, în scopul soluționării amiabile a litigiului, compania de asigurare a expediat în adresa pârâților somația nr. 235 cu propunerea rambursării despăgubirii de asigurare, achitate nejustificativ de SA „Moldasig”, însă propunerea de a soluționa problema pe cale extrajudiciară a fost ignorată de pârâți.

Reclamanta a solicitat încasarea în mod solidar de la Tatiana Bîcu-Liteanscaia și Maxim Bîcu suma de 106 555,35 lei, ce constituie prejudiciul material survenit în urma accidentului rutier și cheltuielile de judecată în mărime de 3 196,66 de lei.

Prin hotărârea din 15 ianuarie 2019 a Judecătorei Edineț, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig” împotriva Tatiane Bîcu-Liteanscaia și lui Maxim Bîcu, intervenient accesoriu Lidia Liteanscaia cu privire la restituirea despăgubirii de asigurare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 28 ianuarie 2019, SA „Moldasig” a contestat cu apel hotărârea din 15 ianuarie 2019 a Judecătorei Edineț, sediul Central, și a solicitat casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin încheierea din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SA „Moldasig”, acordând termen suplimentar în vederea înlăturării neajunsurilor și anume: prezentarea bonului de plată a taxei de stat și cererii de apel cu invocarea motivelor de fapt și de drept pentru care își întemeiază acțiunea.

Apelanta SA „Moldasig” la data de 18 martie 2019 a depus cererea de apel cu invocarea motivelor de fapt și de drept.

Prin decizia din 15 august 2019 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de SA „Moldasig”; s-a casat integral hotărârea din 15 ianuarie 2019 a Judecătorei Edineț, sediul Central și s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care s-a admis acțiunea SA „Moldasig” și s-a încasat de la Tatiana Bîcu-Liteanscaia în beneficiul SA „Moldasig” despăgubiri de asigurare în sumă de 106 555,35 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 5855,15 de lei, iar pretențiile înaintate de SA „Moldasig” împotriva lui Maxim Bîcu s-au respins, ca fiind neîntemeiate.

Pentru a decide astfel, prin prisma pct. 4.2.7 și pct. 8.5.9 din contractul de asigurare CASCO ACA/15-968, în lipsa unei analize a normelor materiale aplicabile speței, instanța de apel a considerat întemeiat apelul declarat de SA „Moldasig” și a concluzionat în sensul casării hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Colegiul a considerat ca eronate concluziile instanței de fond precum că la momentul comiterii accidentului rutier, autovehiculul de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX, a fost supus verificării tehnice, având un raport de

verificare tehnică a vehiculului valabil până la data de 20 noiembrie 2015, deoarece a dat o apreciere circumstanțelor cauzei și probelor anexate.

La acest capitol, instanța de apel a menționat că la materialele cauzei este anexat Raportul de verificare tehnică a autovehiculului de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX din data de 16 iulie 2014, nr. 0174496, care era valabil până la data de 15 iulie 2015. (f.d. 70, vol. 1) Conform Raportului menționat, asiguratul a achitat la data de 16 iulie 2014, plata pentru testare în sumă de 150 de lei, fondul rutier în sumă de 478,80 de lei, asigurarea răspunderii civile în sumă de 238,14 de lei.

Totodată, Colegiul a reținut că la materialele cauzei este anexat un alt Raport de verificare tehnică a vehiculului din data de 21 noiembrie 2014 cu nr. 0291810, în care se indică că termenul de asigurare expiră la data de 20 noiembrie 2015, însă conform acestui raport, la data de 21 noiembrie 2014, s-a efectuat plata pentru testare în sumă de 50 de lei, fiind indicat că la data de 16 iulie 2014 s-au efectuat plata pentru fondul rutier în sumă de 478,80 de lei, asigurarea răspunderii civile în sumă de 238,14 de lei. (f.d. 71, vol. 1)

Astfel, instanța de apel a constatat că în raportul de verificare tehnică a vehiculului din data de 21 noiembrie 2014 cu nr. 0291810 se reflectă faptul că s-au pus la bază plățile efectuate la efectuarea raportului de verificare tehnică a vehiculului de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX din data de 16 iulie 2014, nr. 0174496.

În astfel de circumstanțe, Colegiul a reținut că asiguratul a primit raportul de verificare tehnică a vehiculului din data de 21 noiembrie 2014 cu nr. 0291810 urmare a schimbării parbrizului la automobil, făcând în cazul dat doar o achitare de 50 de lei, fără a repeta toate achitățile necesare și impuse de lege la efectuarea de facto a verificării tehnice a vehiculului.

De asemenea, a menționat că conform fotografiei ecusonului lipit pe parbriz (f.d. 133, vol. 1), eliberat în baza raportului de verificare tehnică a vehiculului, acesta este valabil până în luna iulie 2015, fiind găurite anul și luna valabilității, mai mult conform fotografiei ecusonului eliberat în baza raportului de verificare tehnică a vehiculului nr. 0291810, unde este vizibil clar că luna în care expiră verificarea tehnică a vehiculului menționat este luna iulie, dar nicidecum luna noiembrie, cum se pretinde.

Colegiului a relatat că a confirmare suplimentară a faptului că vehiculul a trecut doar odată verificare tehnică în anul 2014 servește și răspunsul Agenției Naționale Transport Auto din data de 12 decembrie 2017, în care s-a indicat că automobilul menționat a fost suspus inspecției tehnice periodice la stația de inspecție tehnică SRL „TAF NORD” la data de 16 iulie 2014, iar raportul cu nr. 0291810 din 21 noiembrie 2014 a fost eliberat în baza raportului nr. 0174496 din 16 iulie 2014 la aceeași stație de inspecție tehnică periodică.

Astfel, instanța de apel a considerat că cerințele reclamantei de restituire a sumei daunei achitate, urmează a fi admise doar în partea Tatianeii Bîcu-Liteanscaia, care și este persoana asigurată și cu care compania a încheiat contractul nr. ACA/15-968 de asigurare a mijlocului de transport și care are drepturi și obligații contractuale, iar Maxim Bîcu la rândul său a fost inclus în polița privind asigurarea autovehiculului ca persoană admisă la conducerea mijlocului de transport, cu care compania de asigurări nu are contract de asigurare a mijloacelor de transport.

Prin urmare, Colegiul civil ajunge la concluzia că SA „Moldasig” a dispus achitarea nejustificată a despăgubirii de asigurare în mărime de 106 555,35 lei, care conform pct. 4.2.7 din contractul de asigurare CASCO ACA/15-968 nu constituie caz asigurat, iar conform pct. 8.5.9. al contractului de asigurare CASCO ACA/15-968, asiguratul se obligă de a restitui asiguratorului despăgubirea primită în volum deplin sau parțial dacă în termenele stipulate de legislația RM au fost depistate circumstanțe care în conformitate cu legislația în vigoare.

La 17 octombrie 2019, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal Tatiana Bîcu-Liteanscaia a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a dat o apreciere eronată materialului probator, precum și a aplicat eronat legea, iar ca consecință a emis o decizie neîntemeiată.

Recurenta a specificat că instanța de apel la adoptarea deciziei nu a reținut spre examinare prevederile art. 123 alin. (1) Cod de procedură civilă, iar ca rezultat nu a ținut cont de faptele stabilite irevocabil prin decizia din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 15 august 2019, copia deciziei motivate fiind expediată participanților la proces prin scrisoarea de însoțire din 17 septembrie 2019 (f.d. 19, Vol. II).

Actele cauzei denotă că reprezentantul recurentei a recepționat copia deciziei motivate la data de 20 septembrie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 21, Vol. II).

Astfel, recursul, declarat la 17 octombrie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 25 noiembrie 2019, prin scrisoarea de însoțire nr. 2ra-2308/19, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data recepționării (f.d. 39, Vol. II).

Conform avizului de recepție intimatului recepționat scrisoarea la 27 noiembrie 2019 (f.d. 40, Vol. II), și la 11 decembrie 2019 a depus referință (f.d. 41-48, Vol. II), prin care a solicitat considerarea recursului declarat de Tatiana Bîcu-Liteanscaia ca fiind inadmisibil.

Prin încheierea din 15 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Tatiana Bîcu-Liteanscaia, a fost considerat admisibil și a fost fixat spre examinare într-un complet de 5 judecători, în vederea examinării fondului recursului.

În conformitate cu articolele 441 și 444 din Codul de procedură civilă, recursurile s-au examinat de un complet de 5 judecători, fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât

argumentele expuse în cererea de recurs și referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurenta și intimata au avut posibilitate să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse.

Verificând decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursului cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recurentei, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

În vederea respectării articolului 432 alin. (5) din Codul de procedură civilă, Colegiul lărgit nu a identificat niciun indiciu care, la prima vedere, ar putea ridica probleme de drept specificate la alin. (3) din articolul citat. Mai mult, recurenta nu au prezentat obiecții în privința acestui aspect procedural.

Esența articolelor 432 și 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă oferă instanței de recurs competența de a efectua un control al legalității deciziei atacate, nu și a temeiniciei acesteia. Astfel, se vor reține circumstanțele de fapt, privite în ansamblu, care au fost prezentate de părți și stabilite de instanțele de judecată în fazele procesual anterioare, cu excepția situației în care constatările lor pot fi considerate arbitrare sau vădit nerezonabile.

În debut, Colegiul atestă că înaintând acțiune în instanță împotriva Tatianeii Bîcu-Liteanscaia și lui Maxim Bîcu, SA „Moldasig” a solicitat încasarea în mod solidar a sumei de 106 555,35 de lei, ce constituie prejudiciul material survenit în urma accidentului rutier și cheltuielile de judecată în mărime de 3 196,66 de lei.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze prima instanță prin hotărârea din 15 ianuarie 2019 a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig” împotriva Tatianeii Bîcu-Liteanscaia și lui Maxim Bîcu, intervenient accesoriu Lidia Liteanscaia cu privire la restituirea despăgubirii de asigurare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, Curtea de Apel Bălți prin decizia din 15 august 2019 a admis apelul declarat de SA „Moldasig”; a casat integral hotărârea din 15 ianuarie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Central și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care a admis acțiunea SA „Moldasig” și a încasat de la Tatiana Bîcu-Liteanscaia în beneficiul SA „Moldasig” despăgubiri de asigurare în sumă de 106 555,35 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 5855,15 de lei, iar pretențiile înaintate de SA „Moldasig” împotriva lui Maxim Bîcu li-a respins, ca fiind neîntemeiate.

Pentru a decide astfel, prin prisma pct. 4.2.7 și pct. 8.5.9 din contractul de asigurare CASCO ACA/15-968, în lipsa unei analize a normelor materiale aplicabile

speței, instanța de apel a considerat întemeiat apelul declarat de SA „Moldasig” și a concluzionat în sensul casării hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Colegiul a considerat ca eronate concluziile instanței de fond precum că la momentul comiterii accidentului rutier, autovehiculul de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX, a fost supus verificării tehnice, având un raport de verificare tehnică a vehiculului valabil până la data de 20 noiembrie 2015.

Totodată, instanța de apel a învederat că Raportul de verificare tehnică a autovehiculului de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX din data de 16 iulie 2014, nr. 0174496, cu valabilitatea până la data de 15 iulie 2015, reprezintă o probă veridică, iar Raportul de verificare tehnică a vehiculului din data de 21 noiembrie 2014 cu nr. 0291810, în care s-a indicat că termenul de asigurare expiră la data de 20 noiembrie 2015, l-a considerat a fi irelevant speței deoarece a fost eliberat ca urmare a schimbării parbrizului la automobil, pentru care s-a efectuat doar o achitare de 50 de lei, fără a repeta toate achitățile necesare și impuse de lege la efectuarea de facto a verificării tehnice a vehiculului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele anexate la dosar, în raport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția instanței de apel este neîntemeiată, deoarece a admis o examinare superficială și arbitrară a litigiului dedus judecății.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, Colegiul reține că la data 20 iulie 2015, Tatiana Bîcu-Liteanscaia a încheiat cu SA „Moldasig” un contract/ poliță privind asigurarea autovehiculelor seria ACA/15/ nr. 968.

Conform contractului Tatiana Bîcu- Liteanscaia a asigurat autovehiculul de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX, conform condițiilor speciale de asigurare facultativă a mijloacelor de transport AUTO - CASCO.

Tot actele cauzei denotă că la 06 septembrie 2015, aproximativ ora 00:20, pe traseul M-14, în apropierea de or. Edineț, Maxim Bîcu conducând autovehiculul asigurat de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX, a pierdut controlul asupra volanului și s-a tamponat într-un copac, ca rezultat fiind deteriorat mijlocul de transport, fapt confirmat prin procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit de IP Edineț seria MAI 03 121644 din 06 septembrie 2015, prin care șoferul autovehiculului nominalizat, a fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului rutier și pedepsit contravențional, decizie care nu a fost atacată și a rămas definitivă.

Prin procesul-verbal de constatare s-au stabilit defectele cauzate automobilului de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX, iar conform deciziei SA „Moldasig” s-a determinat costul prejudiciului material cauzat bunului mobil asigurat, în mărime de 9 000,90 de euro, echivalentul sumei de 195 555,35 de lei, conform cursului valutar al BNM, la momentul achitării, fapt confirmat prin dispoziția de plată nr. 1848 din 25 aprilie 2016.

La caz, Colegiul reține că asiguratul Tatiana Bîcu-Liteanscaia a fost despăgubită pentru distrugerea (paguba totală) a automobilului de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX, în valoare de 90 % din suma asigurată, prin ordinul Asiguratorului nr. 154-02 din 15 februarie 2016, iar companiei de asigurare i-a fost transmis la evidența contabilă automobilul pentru a fi apreciată valoarea reziduală a acestuia.

Totodată, instanța de recurs reține că conform răspunsului din data de 20 martie 2017 a Agenției Naționale Transport Auto s-a indicat că autovehiculul de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX a fost supus inspecției tehnice periodice la SRL „TAF-NORD” la data de 16 iulie 2014 și la 21 noiembrie 2014 (f.d. 73, Vol. I).

Mai mult, conform răspunsului din data de 13 decembrie 2017 a Agenției Naționale Transport Auto s-a indicat că autovehiculul de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX a fost supus inspecției tehnice periodice la SRL „TAF-NORD” la data de 16 iulie 2014 și suplimentar a mai informat că raportul din 21 noiembrie 2014 a fost eliberat în baza raportului din 16 iulie 2014 la aceeași stație de inspecție tehnică periodică (f.d. 74, Vol. I).

De altfel, Colegiul reține că la data de 16 iulie 2014 autovehiculul de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX a trecut revizia tehnică, termenul raportului de verificare fiind până la data de 15 iulie 2015 (f.d. 70, 125 Vol. I), iar la data de 21 noiembrie 2014 autovehiculului de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX i-a fost eliberat un alt raport de verificare tehnică, cu termenul de valabilitate până la data de 20 noiembrie 2015 (f.d. 71, Vol. I).

Astfel, din conținutul raportului de verificare tehnică a autovehiculului din 21 noiembrie 2014, prima instanță corect a constatat că următoarea revizie tehnică a autovehiculului de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX urma să fie petrecută la 20 noiembrie 2015, fapt ce denotă că la momentul producerii accidentului rutier din 06 septembrie 2015 automobilul respectiv era supus reviziei tehnice.

Or, conform art. 125 alin. (5) lit. b) și alin. (7) Codul transporturilor rutiere, vehiculele rutiere înmatriculate în Republica Moldova sunt supuse inspecției tehnice periodice, cu respectarea următoarei periodicități: alte tipuri de vehicule rutiere o dată pe an. Modelul raportului de inspecție tehnică periodică, precum și al ecusonului corespunzător eliberat vehiculelor inspectate sunt stabilite în Regulamentul cu privire la inspecția tehnică periodică a vehiculelor rutiere.

În corespundere cu prevederile pct. 17 și pct. 22 a Anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului RM nr. 1047 din 08 noiembrie 1999 de aprobare a Regulilor de inspecție tehnică periodică a autovehiculelor și remorcilor acestora, înainte de efectuarea inspecției tehnice periodice obligatorii, posesorii de vehicule sunt obligați să prezinte expertului: buletinul de identitate; certificatul de înmatriculare a vehiculului; permisul de conducere; procura sau alt document care confirmă împuternicirile acordate; certificatul de asigurare obligatorie a răspunderii civile; chitanțele de plată a taxelor de testare și de folosire a drumurilor. În caz de pierdere sau deteriorare a ecusonului de inspecție tehnică periodică, se eliberează duplicatul acestuia, conform taxei stabilite după prezentarea de către posesor a raportului de inspecție tehnică periodică. În acest caz în mod obligatoriu, se efectuează identificarea posesorului și a vehiculului.

Așadar, prin prisma normelor precitate Colegiul apreciază ca eronată argumentarea instanței de apel, precum că la 21 noiembrie 2014 asiguratul urma a achita toate taxele repetat, ori asiguratul este obligat să le prezinte dar nu să le perfecteze repetat, deoarece certificatul de asigurare obligatorie a răspunderii civile dispune de termen de valabilitate, iar chitanța de plată a taxelor de folosire a drumurilor se achită anual, și nicidecum la fiecare adresare.

Urmare a constatărilor expuse supra, Colegiul apreciază ca neîntemeiate afirmațiile reclamantei/ intimatului, preluate de către instanța de apel, precum că autovehiculul la momentul producerii accidentului rutier (06 septembrie 2015) nu deținea un certificat de revizie tehnică valabil, ori, raportul de verificare tehnică a vehiculului din 21 noiembrie 2014, cert denotă că următoarea verificare tehnică a autovehiculului urma a avea loc la 20 noiembrie 2015.

La acest aspect, se impune a evidenția că prin decizia din 04 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți la fel s-a concluzionat că termenul verificării tehnice a autovehiculului de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX urma să expire la 20 noiembrie 2015, ori, în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Așadar, Colegiul consideră întemeiate concluziile primei instanțe prin care a indicat că concluziile reclamantei în privința faptului că termenul verificării tehnice a autovehiculului de model „Volkswagen Golf”, nr. de înmatriculare XXXXX urma să expire la 15 iulie 2015 nu și-au găsit confirmarea, fapt ce atras după sine constatarea netemeinicii cerințelor reclamantei privind impunerea pârâților de a-i restitui despăgubirea de asigurare.

În speță, Colegiul reține ca fiind întemeiate argumentele recurente privind temeinicia și legalitatea hotărârii primei instanțe, argumente ce nu pot fi combătute.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că concluzia primei instanțe este justă, având la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită.

În conexiunea celor enunțate, instanța de recurs constată că instanța de apel nu a calificat corect din punct de vedere juridic acțiunea cu care a fost investită fapt ce a dus la emiterea unei soluții greșite în acest sens, pe când prima instanță corect a concluzionat asupra netemeinicii acțiunii înaintate de SA „Moldasig”.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tatiana Bîcu-Liteanscaia urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. f) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Tatiana Bîcu-Liteanscaia.

Se casează integral decizia din 15 august 2019 a Curții de Apel Bălți și se menține hotărârea din 15 ianuarie 2019 a Judecătorei Edineț, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva Tatianei Bîcu-Liteanscaia și lui Maxim Bîcu, intervenient accesoriu Lidia Liteanscaia cu privire la restituirea despăgubirii de asigurare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Galina Stratulat